

“กรมทรัพย์สินทางปัญญา” ลุยถกจีน กระชับความร่วมมือ “ทรัพย์สินทางปัญญา” รอบด้าน ตั้งเป้าแลกเปลี่ยนการขึ้นทะเบียน GI ไทย-จีน สำเร็จต้นปี 2570

เมื่อวันที่ 22-23 กันยายน 2569 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา นำคณะกรมทรัพย์สินทางปัญญาเข้าร่วมหารือทวิภาคีร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติจีน (China National Intellectual Property Administration: CNIPA) และสำนักงานกำกับดูแลตลาดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (State Administration for Market Regulation: SAMR) เพื่อเร่งผลักดันความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างสองประเทศอย่างเป็นทางการ พร้อมพบหารือภาคเอกชนจีน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในเทคโนโลยีแห่งอนาคต

นางอรมน เปิดเผยว่า การเยือนจีนครั้งนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการขับเคลื่อนโครงการนำร่อง GI 3+3 ไทย-จีน ซึ่งเป็นความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ระหว่างกันฝ่ายละ 3 สินค้า โดยในการหารือกับ Mr. CHEN Fuli เลขาธิการพรรคประจำ CNIPA กรมฯ ได้นำส่งคำขอขึ้นทะเบียนสินค้า GI ของไทย 3 สินค้า ได้แก่ ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ มะขามหวานเพชรบูรณ์ และส้มโอทับทิมสยามปากพนัง ต่อ CNIPA เพื่อยื่นจดทะเบียนในจีนอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งรับคำขอขึ้นทะเบียน GI ของจีน 3 สินค้า ได้แก่ เหล้าเหมาไถก๊วยโจว ชาเฟิ่งหวงตานฉง และเครื่องเคลือบดินเผาสีขาวเต๋อฮั่ว เพื่อนำกลับมาดำเนินการตามขั้นตอนการขึ้นทะเบียนในไทยเช่นกัน โดยสองฝ่ายตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการขึ้นทะเบียนสินค้า GI ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในช่วงต้นปี พ.ศ. 2570 เพื่อเปิดตลาดและเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าชุมชนไทยสู่ตลาดจีน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรีของไทยและจีน (นายหลี่ เจียง) ได้หารือกันไว้ในระหว่างการเยือนจีนของนายอนุทิน ชาญวีรกูล เมื่อเดือนกรกฎาคม 2569 ที่ผ่านมา และกระทรวงพาณิชย์ โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการส่งเสริมและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ

นางอรมน กล่าวว่า ในโอกาสนี้ ทั้งสองฝ่ายได้หารือแนวทางการยกระดับงานบริการด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยกรมฯ ได้แลกเปลี่ยนแนวทางการนำเทคโนโลยี AI มาประยุกต์ใช้ในระบบบริการ เช่น ระบบ "AI Image Search" และ "Trademark Checker" สำหรับช่วยสืบค้นเครื่องหมายการค้าจากฐานข้อมูลจำนวนมาก และระบบพิจารณาคำขอแบบเร่งด่วน (Fast-Track) โดยเฉพาะสิทธิบัตรในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ได้เร็วขึ้น พร้อมกันนี้ ทั้งสองฝ่ายได้หารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดทำความร่วมมือเรื่องการแลกเปลี่ยนผลการตรวจสอบสิทธิบัตร (Patent Prosecution Highway: PPH) ระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนการตรวจสอบคำขอที่ซ้ำซ้อนและ

เพิ่มความรวดเร็วในการพิจารณาคำขอสิทธิบัตร นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้หารือถึงการขับเคลื่อนระบบนิเวศ IP Finance เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น โดยฝ่ายจีนให้ความสนใจและพร้อมแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ตรงกัน เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากนั้น คณะกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้พบหารือกับ Mr. Wang Huowang หัวหน้าสำนักงานบังคับใช้และตรวจสอบกฎหมายของ SAMR เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านการบังคับใช้สิทธิฯ (Implementation Plan) ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และ Mr. Lou Wen ผู้อำนวยการและเลขาธิการพรรคประจำ SAMR ได้ลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2569 เพื่อกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันให้มีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติ ลดอุปสรรคสำคัญของ SMEs ไทยและจีนในการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันเบื้องต้นว่าแผนกิจกรรมในปี 2570 อาจรวมถึงการอบรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐและผู้ประกอบการ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะการป้องกันละเมิดบนแพลตฟอร์มออนไลน์และการละเมิดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนพิจารณาความเป็นไปได้ในการสร้างกลไกเพื่อลดปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยไม่สุจริต เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรมทรัพย์สินทางปัญญายังได้พบหารือกับผู้แทนบริษัท Beijing Innovation Center of Humanoid Robotics (X-Humanoid) ซึ่งเป็นศูนย์นวัตกรรมหุ่นยนต์ฮิวแมนนอยด์ชั้นนำระดับโลกของจีน ที่ผลิตหุ่นยนต์ที่สามารถเคลื่อนไหวเหมือนคน ได้ใกล้เคียงมนุษย์ สำหรับการทำงานในโรงงานหรือการใช้แรงงานบางอย่างที่ไม่เหมาะสมจะให้คนทำ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์เชิงกายภาพ (Embodied AI) และการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในกลุ่มเทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Tech) โดยเฉพาะการเชื่อมโยง AI เข้ากับระบบหุ่นยนต์และการทำงานในโลกจริง โดยข้อมูลและมุมมองจากภาคเอกชนจะเป็นประโยชน์ต่อกรมฯ ในการติดตามทิศทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ และนำมาประกอบการพัฒนาระบบสนับสนุนด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมของไทย ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและการเติบโตของอุตสาหกรรมแห่งอนาคตได้อย่างเหมาะสม

กรมฯ ย้ำว่า การเดินทางเยือนจีนเพื่อหารือร่วมกับ CNIPA และ SAMR ตลอดจนการแลกเปลี่ยนมุมมองกับภาคเอกชนจีนในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับความสัมพันธ์หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์รอบด้านระหว่างไทย-จีน โดยผลักดันให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจระหว่างกัน พร้อมผลักดันการคุ้มครอง GI เพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยเข้าสู่ตลาดจีนอย่างเป็นรูปธรรม